

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ

ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ 60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«XII ТОРАЙҒЫРОВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«XII ТОРАЙҒЫРОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТА

ТОМ 5

Павлодар, 2020

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ

**ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«XII ТОРАЙҒЫРОВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

**МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«XII ТОРАЙҒЫРОВСКИЕ ЧТЕНИЯ»,
ПОСВЯЩЕННОЙ 60-ЛЕТИЮ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТА**

ТОМ 5

**ПАВЛОДАР
2020**

ӘОЖ 378
КБЖ 74.58
Т 59

Редакция алқасының мүшелері:

Абишев К. К., Ахметов К. К., Бегимтаев А. И., Бексеитов Т. К.,
Кислов А. П., Эрнзаров Т. Я.

Жауапты хатшылар:

Альмишева Т. У., Бахбаева С. А., Исакова З. С., Касенов А. Ж.,
Кофтанюк Н. В., Талипов О. М.

Т59 Торайғыров университетінің 60 жылдығына арналған
«ХІІ Торайғыров оқулары»: Халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференциясының материалдары. – Павлодар : Торайғыров
университеті, 2020.

ISBN 978-601-345-104-6 (жалпы)
Т. 5. – 2020. – 542 б.
ISBN 978-601-345-108-4

Торайғыров университетінің 60 жылдығына арналған
«ХІІ Торайғыров оқулары» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференциясының (30 қазан 2020 жыл) жинағында келесі ғылыми
бағыттар бойынша ұсынылған мақалалар енгізілген: Жаратылыстану
ғылымдары, Гуманитарлық және әлеуметтік ғылымдар, Экономика
және құқық, Инженерия, Ауыл шаруашылық ғылымдары, Энергетика
және компьютерлік ғылымдар.

Жинақ көпшілік оқырманға арналады.

Мақала мазмұнына автор жауапты.

ӘОЖ 378
КБЖ 74.58

ISBN 978-601-345-108-4 (Т. 5)
ISBN 978-601-345-104-6 (жалпы)

© Торайғыров университеті, 2020

3 Секция. Экономика және құқық
3 Секция. Экономика и право

3.1 Мемлекеттік басқару және мемлекеттік қызмет
3.1 Государственное управление и государственная служба

**КАДРЛЫҚ РЕЗЕРВ МЕМЛЕКЕТТІК АППАРАТТЫҢ
САПАСЫН АРТТЫРУ МЕХАНИЗМІ РЕТІНДЕ**

АЗИМХАН А.
аға оқытушы, Торайғыров университет, Павлодар қ.
АБИСАЛИКОВ Е. Д.
студент, Торайғыров университет, Павлодар қ.

Қазақстан Республикасы Президентінің қойған негізгі міндеті
– еліміз үшін тиімді, осы заманғы мемлекеттік қызмет пен басқару
құрылымын құру, ол нарықтық экономика үшін оңтайлы болар еді,
басым мақсаттарды іске асыруға қабілетті үкімет құру және, сайып
келгенде, ұлттық мүдделердің сақшысы бола алатын мемлекет құру.

Мемлекеттің кадр саясатының негізгі мақсаты жоғары кәсіби,
тұрақты, теңдестірілген мемлекеттік аппаратты қалыптастыру
болып табылады.

Кадрлар – бұл негізгі (штаттық, тұрақты), әдетте,
жұмысшылардың білікті құрамы және қызметкерлермен, қоғамның
адами ресурстарымен анықталады.

Кадр саясатының міндеттері – мемлекеттік аппаратқа неғұрлым
білікті мамандарды іздеу және іріктеу жүйесін енгізуді әзірлеу;
біліктілікті арттыру, оқыту, аттестаттау, біліктілік емтихандары
және т.б. тетіктері арқылы мемлекеттік қызметшілерді тұрақты
кәсіби дамыту; мемлекеттік аппаратқа неғұрлым білікті мамандарды
іздеу және іріктеу жүйесін енгізуді әзірлеу; біліктілікті арттыру,
оқыту, аттестаттау, біліктілік емтихандары және т.б. тетіктері
арқылы мемлекеттік қызметшілерді тұрақты кәсіби дамыту [1].

Кадр саясатының мақсаты – ұйымның қажеттіліктеріне,
қолданыстағы заңнаманың талаптарына, еңбек нарығының
жағдайына сәйкес кадрлардың сандық және сапалық құрамын
жаңарту және сақтау процестерінің оңтайлы тепе-теңдігін
қамтамасыз ету.

Кадрлардың жекелеген санаттары ерекшеленеді: бұқаралық
кәсіптер кадрлары, мамандар кадрлары, басқарушы кадрлар.

основного земледелия, выращивание культивированных зерновых культур и скрещенных пород скота, отлов животных и птиц и охота [6, с. 276].

В связи с разночтением во многих законодательно-нормативных, научно-теоретических и методологических источниках понятий «отрасль», для уточнения структуры АПК Республики Казахстан, для конкретизации границ отраслей АПК, в целях более полной адаптации понятий «отрасли АПК» к Международным Стандартам Финансовой Отчетности (МСФО), к Международному Своду Таможенных Стандартов (МСТС), к Международной стандартной отраслевой классификации всех видов экономической деятельности (МСОК), оптимизации ОКЭД Республики Казахстан (Общий Классификатор Видов Экономической Деятельности), более точного расчета объема производимой продукции в отраслях АПК и, соответственно, более эффективного отражения данных показателей в Системе Национальных Счетов Республики Казахстан (СНС), конкретизации использования налоговых преференций, субсидий в аспекте различных отраслей АПК Республики Казахстан Консорциум АПК Республики Казахстан по заказу правительства Республики Казахстан (Контракт KZSJ-1.1/CS-23-CQS «Консультационные услуги по разработке отраслевой рамки квалификаций и профессиональных стандартов по направлению «Агропромышленный комплекс») по итогам аналитического исследования предложил следующее определение отрасли АПК как подсистемы сектора экономики: отрасль АПК следует представить, как группу предприятий, производящих сходную продукцию; продукцию одного назначения; продукцию по одной технологии, предназначенную для реализации потребителям [7, с. 96].

При таком подходе каждая отрасль АПК уникальна, имеет присущие только ей структуру, экономические показатели, что предопределяет особенности реализуемых стратегий и ведения конкурентной борьбы, требуемый объем ресурсов [8, с. 174].

ЛИТЕРАТУРА

- 1 Д. В. Завьялов. Индикаторы устойчивого развития агропромышленного комплекса. ООО «ЛитРес», 2014, с. 35.
- 2 Гусаков В. Г. Экономика организаций и отраслей агропромышленного комплекса. <http://bookash.pro/ru/book/196819/ekonomika-organizatsii-i-otraslei-agropromyshlennogo-kompleksa-kniga-2-v-g-gusakov>

3 Большая советская энциклопедия, том 1, 1968, с. 395.

4 Гришин Г. Е. Воспроизводственный процесс в сельскохозяйственных организациях с использованием налогового менеджмента. Монография, 2013, <http://bookash.pro/ru/book/133909/vosproizvodstvennyi-protsess-v-selskohozyaistvennyh-organizatsiyah-s-ispolzovaniem-nalogovogo-menedz>

5 Закон Республики Казахстан «О государственном регулировании развития агропромышленного комплекса и сельских территорий» от 08.07.2005 года, №66 (с изменениями и дополнениями по состоянию на 03.07.2020 года).

6 Общий классификатор видов экономической деятельности НК РК 03-2019 22.02.2019 по состоянию на 2020 год, с. 286.

7 Консорциум ассоциаций АПК Республики Казахстан «Анализ отрасли «Сельское хозяйство», город Алматы, 2019, с. 215 <https://atameken.kz/files/orc/OPK%20Сельское%20хозяйство%20%20Анализ%20отрасли.pdf>

8 Пшембаев М. К. Рыночная трансформация сельского хозяйства Казахстана, монография, Москва, журнал ВАК, 2018, с. 286.

3.2 Қаржы жүйесінің қазіргі жағдайы 3.2 Современное состояние финансовой системы

ANALYSIS OF SOURCES OF FINANCING FOR STARTUP PROJECTS IN KAZAKHSTAN: DISADVANTAGES AND ADVANTAGES

BEKNIYAZOVA D. S.

PhD, associate professor, Innovative University of Eurasia, Pavlodar

The key to the successful development of any state is the availability of innovations that can simplify and facilitate the life of both an individual and society as a whole. The primary basis of innovation is an idea that, under certain conditions, can turn into a product in demand by the market. And one of the factors of this transformation is financial support for the implementation of the idea. Therefore, issues related to finding and attracting financial resources to support and develop creative and at the same time risky business structures – startups, especially given the rapid growth in the number of Kazakhstani startups and their demand, are of particular relevance.

A startup is a new, newly created company (perhaps not yet officially registered, but planning to become official), building its business on the basis of innovations or innovative technologies, which has a limited number of resources (both human and financial) and plans to enter the market. The innovative technologies it applies can be global (i.e., this innovation will be an innovation for the whole world) or local (i.e., this technology and idea are borrowed, but will be an innovation in a particular region or country) [1, p. 214].

However, the original idea does not always survive on the market and finds funding for development. Startup developers need to make a lot of effort to find sources of investment, although Kazakhstan's position on the indicator "ease of attracting financial resources by startups", which is calculated in the global competitiveness index of the world's countries, is quite good. So, in 2017, Kazakhstan ranked 57th (out of 140) with 4,35 points (out of 7 possible, where 7 is the easiest) with an average of 2,95 points. For comparison, Russia is ranked 38th, with 4,64 points [2].

From the beginning of the implementation of their own ideas, the rule of «three F's» works in a startup: only family, friends, and fools believe in it and support it financially. The main advantage of such a financial source is the absence of debts and the startup receives all the profit. However, the amount of personal and family funds that are invested in startups is mostly insignificant. In addition, this source of funding for startups is more theoretical than practical, since the solvency of the population is at an insufficient level.

Grant organizations can also provide initial financial support to startups on fairly loyal terms compared to other investors. The essence of grant organizations is to provide financial support to young creative people with progressive ideas. When one of the funded projects becomes successful, the organization gets a «good name» and free PR.

Consider a grant-based organization operating in Kazakhstan.

In the first place, of course, is the National Agency for Technological Development (NATD), which offers a variety of funding programs, both in the form of grants and in the form of direct investment. Priority areas, which grants national Agency for technological development: information and communication technology; biotechnology; energy efficiency; robotics. Grants for the acquisition of technologies up to 3 million us dollars can be issued to Kazakhstani entrepreneurs, for the purchase of a license or patent from Russian partners.

«Damu» Fund, together with leading banks in Kazakhstan, allocates grants under the business Roadmap 2020 program, which are provided

at the level of akimats of cities and regions in accordance with the place of registration of the company or individual applying for a grant at the place of residence.

«Techgarden» autonomous cluster fund has a financial tool to support innovative activities of participants from the fund's resources, which are formed mainly from contributions from subsurface users. The Fund conducts acceleration and incubation programs supported by grants, among other things. Priority areas are: smart industry and new materials, smart environment, energy and clean technologies, e-Commerce and media.

The main investors of startups today are business angels, business accelerators and venture funds.

A business angel is an individual with capital who invests in small (compared to venture funds) investments for a small (compared to venture funds) share in a startup. As a rule, a business angel is a person who was or still is a private entrepreneur. They are guided not only by the opportunity to increase their investments, but also by a personal interest in the startup in which they are invested. Such a person, as a rule, not only invests in a startup and waits for it to start making a profit, but also provides technical and consulting assistance to the startup project (especially if the startup chosen by the business angel works in the direction in which it has achieved success) [3].

Kazakh business angels have close ties with foreign investors, which allows them to accumulate capital and invest it in progressive but risky ideas. Now Kazakh startups attract «angel» investments from both domestic and foreign business angels. The domestic network of business angels is still poorly developed, but shows a growing trend. The Kazakhstan market of business angels, in addition to well-known names (Kenes Rakishev (No. 7 of the rating «50 richest businessmen of Kazakhstan 2016»), Nurzhas Makishev, Adil Nurgozhin, etc.) is currently represented by the national Association of business angels-the most club of young entrepreneurs [4]. This raises the question of the price of such investments, since most often investors give money in return for a share in the company's capital. So, in the USA and Europe, for hundreds of thousands of dollars, investors ask for only a few percent in the company [5].

The main drawback of working with business angels is their direct interference in project management, which may not coincide with the startup's vision, as well as the threat of termination of funding at any stage of project development.

The next source of financial support for startups is business accelerators (business incubators), which are both institutions and programs organized by them for intensive development of companies through mentoring, training, financial and expert support in exchange for a share in the company's capital. A characteristic feature of accelerators is that they offer a structured program that will help the team work out their business model, acquire the necessary connections and increase sales. The main difference between accelerators and business incubators for traditional small and medium-sized businesses is the acceleration program, which lasts from 3 months to six months (in a business incubator, the program can last from 1 to 4 years). Mostly business accelerators work together with a venture fund (the fund provides investments, the accelerator provides an educational program, networking, and infrastructure) [6].

The accelerator participant (startup) gets the opportunity to: work with qualified specialists in various fields (mainly with technological, financial, legal specialists, business consultants); pass master classes, internships, lectures, workshops in related fields, acquiring knowledge that will be necessary for business development in the future; implement their developments in a favorable environment (accelerators provide office space, office equipment, Internet access); get information support (accelerators are brands that have connections and media influence, which allows projects to get popularized in the press already at the time of entering the program); attract investors (investors are often interested in startups that are in accelerator programs, because they include the most competitive, strong and promising startups) [7].

There are currently more than 40 business incubators in Kazakhstan. In 2000, the Kazakhstan Association of Business Incubators and Innovation Centers (KABIC) was organized, which united 14 business incubators and technology parks from different cities of the Republic, the most powerful of which are the MOST and ISTARTUP business incubators.

Venture funds are another source of funds for startups. Venture funds are usually called private capital funds that invest in enterprises that are at the early stages of their development. Examples where the concept of «venture fund» is defined by law are difficult to find in the world, but in many countries their activity in the capital market is significant.

The features of venture financing include [8]: a relatively small share in the company's capital, which is always less than the controlling stake; investments at the early stages of the project; participation of the Fund

in the management of the startup; sale of the company's share after the product enters the market; risk diversification.

The typical term of a venture investment is 3-5 years, and in some cases it can be up to 7-8 years. Attracting funding from a venture fund is a key moment for future development, a great chance for a startup project. Thousands of startups are looking for venture capital funds as partners, and only 10% enter into agreements [9].

The basis for success in obtaining venture financing is the ability of a startup to show its potential and advantages to an investor.

Due to the significant variety of startup projects and the specifics of their implementation areas, it is difficult to single out a single program for their development and financing. In the West, the following stages of development and financial support for startups are distinguished [10, p. 127]:

- Grant. At this stage, the company is registered, a prototype is created, and the first sales are generated. The financial source is usually personal funds, grant programs, and crowd funding. The grant stage is characterized by non-equity financing. It should be noted that most projects are not implemented at this stage due to lack of funding, the idea itself is outdated, or the lack of experience of the author;

- seeding stage (Seed). It is characterized by the development of the product and its preparation for sale. The main investors are business angels, venture funds that finance the seed stage, accelerators, and qualified investors. The amount of funds raised can reach one million USA dollars, but the suppliers of funds receive a share in the company's capital. Although the number of investors is still small, their potential return on investment at this stage can be huge, since they receive a significant share in the company's capital. For a startup, this stage is characterized by the maximum risk of failure or failure of a business idea when developing a new technology;

- Round A. There is an expansion of the scale of activities mainly due to venture funds, less often due to qualified investors and business angels. The risk of investments at this stage is significantly reduced, the level of potential profitability of the business project is growing, the number of people willing to invest in the project is increasing, among them there are strategic investors aimed at gaining control over the enterprise, the return on investment is decreasing, but still remains quite high. Funding for round A ranges from 1 to 4 million USA dollars;

- Round B and growth rounds. It is characterized by an even greater expansion of the scope of activities and access to new markets. The

amount of funding provided by venture funds, other qualified investors, and very rarely business angels varies between 5-10 million USA dollars;

– Undisclosed. At this stage, the products have already been developed and tested on the market and the company is moving to mass production. The purpose of attracting financial resources at this stage is to strengthen its position in the market. Funds mainly come from venture funds and private investors, but the return on investment, compared to previous stages, is low.

Each startup has a specific strategy for success, so some projects can go through all these stages, while others can only go through a few. It all depends on the specifics of the startup and the scope of its activities.

Now in Kazakhstan there are specialized communities and meeting places for business angels and experienced entrepreneurs. Every year Kazakhstan startups show more and more success, which attracts the attention of non-core investors. Over the past few years, large investment funds have started investing in start-up projects. This indicates the active development of the venture ecosystem in Kazakhstan, which creates prerequisites for the growth of investment in startups.

In Kazakhstan, another source of financial resources for the implementation of startups remains underutilized: bank loans. Getting bank loans is currently hindered by the high level of startup risk, which may mean non-return of invested funds for the bank, and for the startup – high credit rates and the need to provide liquid collateral or surety. In Western countries, financing start-up through bank lending, both on a short-and long-term basis, is a significant source of innovation development.

State support for innovative projects of startups can be provided through grants, preferential lending programs, financing of scientific research, financing of innovative projects in certain industries (agriculture, ecology, energy-saving technologies, etc.). Despite the riskiness of startup, the minimum amount of such funding could be set based on the amount of a one-time payment of unemployment assistance for the organization of business activities for the unemployed, the amount of which is equal to the amount of unemployment benefits accrued per year.

Thus, in modern conditions, there is an acute shortage of investment resources in the country, and access to sources of financing for the main part of small and medium-sized businesses is extremely limited. This problem is particularly acute when implementing innovative business activities, in particular in the form of start-up projects.

Analysis of sources of financing for startups has shown that the main resources to support and promote the development of innovative

projects in Kazakhstan are venture companies that invest a lot of money both at the initial stages and at the stages of development and expansion of projects. The amount of financial resources that come from business angels and business accelerators is less, and investment occurs mainly at the initial stages of project implementation. Due to the high risk of projects, banking institutions remain practically unused in financing startups. We believe that in order to increase the competitive advantages of Kazakhstan on the world stage in the field of innovation, it is advisable to conduct a more in-depth study of the possibilities and mechanisms of state support for creative people and their projects.

REFERENCES

- 1 Barringer B. R. Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures / B. R. Baringer, R. D. Ireland. – Pearson/Prentice-Hall: Upper Saddle River, 2018. – [2nd ed.]. – 592 p.
- 2 Competitiveness Rankings. – URL: <http://reports.weforum.org/globalcompetitiveness-report-2017/competitiveness-rankings/> [дата обращения 29.09.2020].
- 3 Mitteness, C., Sudek, R., Cardon, M. S. Angel investor characteristics that determine whether perceived passion leads to higher evaluations of funding potential // Journal of Business Venturing. - №27(5). - 2017. - P. 592-606.
- 4 Бизнес-ангел: Казахстан – отличная тест-площадка для стартапов [Электронный ресурс]. – URL: https://forbes.kz/finances/investment/biznes-angel_kazahstan_otlichnaya_test-ploschadka_dlya_startapov/ [дата обращения 27.09.2020].
- 5 Мертенс А. Венчурные фонды и венчурные инвестиции. Как это работает? // Финансовый директор. - 2015. - № 1. - С. 62-68.
- 6 Кириллова Э. Стартап-акселератор: идти или не идти? [Электронный ресурс]. – URL: <http://rusbase.com/howto/accelerate/> [дата обращения 30.09.2020].
- 7 Безрукова Т. Л., Степанова Ю. Н. Современное состояние и развитие стартапов // Экономические науки. - №1. - 2015. - С. 95-97.
- 8 Gorman M., Sahlman W. A. What do venture capitalists do? // Journal of business venturing. - №4(4). - 2019. – P. 231-248.
- 9 Dimov D., Shepherd D. A., Sutcliffe K. M. Requisite expertise, firm reputation, and status in venture capital investment allocation decisions // Journal of Business Venturing. - №22(4).- 2017. - P. 481-502.
- 10 Bhidé A. The Origin and Evolution of New Businesses. – Oxford: Oxford University Press, 2016. – 432 p.

МАЗМҰНЫ

3 Секция. Экономика және құқық 3 Секция. Экономика и право

3.1 Мемлекеттік басқару және мемлекеттік қызмет 3.1 Государственное управление и государственная служба

Азимхан А., Абисаликов Е. Д. Кадрлық резерв мемлекеттік аппараттың сапасын арттыру механизмі ретінде	3
Kaidarova S. E., Buranbaev I. T. The role of state programs in solving the problems of employment of the population	8
Куниязова А. Ж., Дулат Н. Қ. Қазақстан Республикасында халықты жұмыспен қамтуды мемлекеттік реттеу	13
Мусин Н. В., Абиева Э. Б. Коррупция в государственных органах Республики Казахстан	18
Назарбек Н. Р. Особенности современной аграрной структуры и роль государства в осуществлении структурных преобразований в АПК Республики Казахстан	23

3.2 Қаржы жүйесінің қазіргі жағдайы 3.2 Современное состояние финансовой системы

Bekniyazova D. S. Analysis of sources of financing for startup projects in Kazakhstan: disadvantages and advantages	29
Богданова Е. А., Ибрагимова Л. Д. 1С облачная бухгалтерия для Казахстана	36
Кафтункина Н. С., Канапьянова Ж. Н., Мамакаева А. М., Крейдер Н. П. Влияние пандемии коронавируса на развитие бизнеса	40
Кушанова Г. Д. Тарихы терең төл тенге	46
Мукина Г. С., Сыздыков А. А. Международный аспект организации рекламной деятельности организаций в современных условиях	50
Мухамедова М. М., Нұрлан А. Халықаралық тәжірибенің кәсіпкерлерінің қаржылық есептілігін талдау әдістері	56

Сарсембина Л. К., Бейсембаева Г. К. Финансовые пирамиды как основной фактор финансового мошенничества в стране	62
Мухамедова М. М., Сейфулла А. С. COVID-19 Қазақстанның банк жүйесіне әсері	70
Кафтункина Н. С., Хусайн А. Е. Банковский риск-менеджмент: механизм функционирования	76

3.3 Павлодар облысының экономикасы: жағдайы, мәселелері, болашағы 3. Экономика Павлодарской области: состояние, проблемы, перспективы

Куниязова А. Ж., Абисаликов Е. Д. Ауылдарды дамыту аймақтық экономика жүйесінің дамуының кепілі ретінде	80
Айтжанова Д. Н., Айдашев М. С. Молодежный бизнес как перспективный сегмент рыночной экономики	85
Бейсембай Е. Организационно-экономические механизмы проектирования развития цифровой экономики	92
Нургалиева А. А., Толқын Болат Важными характеристиками «зеленой» экономики являются устойчивое развитие	100
Тлесова А. Б., Гарифуллина А. Б. Қазақстандағы мемлекеттік жекеменшік әріптестіктің даму жолдары	106
Tursynkhanov D. Z., Merekeyeva Z. M., Dyusenbaev N. A. Kazakhstan experience in strategic planning of the enterprise	111
Tursynkhanov D. Z., Kaidarova S. E., Dyusenbaev N. A. Formation of the development strategy of the enterprise for the production of furniture products in the Pavlodar region	116
Егзалиева А. Б., Черемухина О. В. Государственный заказ в системе регулирования экономики	122
Исmoilов Д. Об одной модели «Торгово-экономического сотрудничества между q, (q > 1) партнёрами»	126
Рахимова С. А., Каниева М. Б., Донцов С. С. Развитие индустрии туризма в Республике Казахстан: современные тенденции и приоритеты	134
Kuandyk A. A. The procedure for the development and implementation of the enterprise development strategy	142

Мукина Г. С., Сыздыков А. А.	
Анализ эффективности управления рекламной деятельностью организации (На примере ТОО «Кок-Тобе Трейд»)	146
Носик Е. В., Рахимова С. А.	
Семейный бизнес как фактор эффективного развития экономики региона	152
Гончаренко Л. П., Рахимова С. А., Сыбачин С. А., Тургумбекова М. М.	
Разработка модели инновационных процессов соответственно в обрабатывающей промышленности, на дополнительно принципе прилаемых средне- и непосредственно высоких технологий	157
Рахимова С. А., Радченко С. А., Рудакова А. С.	
Навыки XXI века	167
Рахимова С. А., Рысбаев А. Д.	
Пути повышения инвестиционного потенциала регионов Республики Казахстан	174
Рахимова С. А., Сакенова А. Т.	
Исследование деятельности предпринимательских структур Павлодарской области	178
Рахимова С. А., Ткачева А. И.	
Современное экономическое состояние и тенденции развития моногородов в Республике Казахстан	184
Шайдуллин Т. И.	
План развития региона как объект научного исследования: сравнительный анализ Стратегии развития города Павлодар до 2050 г.	190
Шакубаева М. К.	
Стратегические приоритеты расширенного воспроизводства в Республики Казахстан	200
Нургалиева А. А., Шамкен М. Қ.	
Қазақстандағы ауылдық туризмді дамытудың стратегиялық басымдылықтары	204
3.4 Құқықтану және құқық	
3.4 Юриспруденция и право	
Абиева Э. Б., Мусин Н. В.	
Правовое регулирование и основы противодействия коррупции в Республике Казахстан	209
Джаубаева М. С.	
Құқықтық мемлекет – адам бостандығы мен құқығының кепілі ретінде	215
Кабдулина К. Т., Анафин Е. Т.	
Халықаралық жеке құқықтағы неке-отбасы қатынастары мәселелері	219

Досымжан Ә. Д., Камкенова А. Е.	
ҚР экологиялық қауіпсіздікті құқықтық реттеу мәселелері	225
Омаров М. К.	
Юридическая ответственность в публичном и частном праве. Вопросы теории и практики	232
Баданина М. А., Сейпышева Д. Р.	
Методы криминалистического расследования наркотических, психотропных веществ	239
Щепина Е. В.	
Административные правонарушения посягающие на общественный порядок и нравственность	244
Щепина Е. В.	
Проблема правонарушений в юридической науке	250
6 Секция. Энергетика және компьютерлік ғылымдар	
6 Секция. Энергетика и компьютерные науки	
6.1 Автоматтандыру және телекоммуникацияны дамыту	
6.1 Развитие автоматизации и телекоммуникации	
Kazbekov Y. Z., Kazbekov Y. Z.	
Modernization of compressor unit of engine fuel hydrotreating complex ...	257
Абдувалова А. Д., Максұтова А. М.	
Автоматтандырылған энергия үнемдеу жүйесін жобалау	262
Оразова Г. О., Уразалимова Д. С.	
Еліміздегі қолданыстағы диспетчерлік басқарудың интеллектуальдық жүйелеріне шолу	267
6.2 Өнеркәсіп салаларындағы энергетиканың қазіргі жағдайы	
6.2 Современное состояние энергетики в промышленных отраслях	
Азаматова Д. А., Тулебаева Ж. А.	
Тепловая обработка материалов в печах и анализ путей повышения эффективности работы ВТУ	273
Алимазин А. Ш., Султангузин И. А., Омаров Ж. М., Бергузинов А. Н., Дычко Н. В.	
Анализ возможностей применения трансформаторов теплоты с использованием сбросной энергии артезианских скважин для автономного теплоснабжения объектов в с. Константиновка Павлодарской области	277
Достияров А. М., Ануарбеков М. А.	
Закрученные потоки - характерные особенности закрученных потоков	285

Barukina N. Yu., Zhukova N. A., Len'kov Yu. A. Energy efficiency and energy saving private houses	291
Говорун В. Ф., Говорун О. В., Марковский В. П., Бурцев П. В., Нуртаев Ж. Б., Шарипов Р. Е. Проблемы компенсации реактивной мощности в системах электрообеспечения с источниками высших гармоники	294
Диханбаев Б. И., Бекишева Ж. Т., Сагилова М. К., Алибекова А. Ж., Кублашев А. Т., Қабыкеш Қ. Б. Екібастұз көмірін қалдықсыз жағу және бөлінетін газдардағы көміртегі диоксидін кәдеге жарату мәселесі	302
Диханбаев Б. И., Суйнбекова А. С., Алиев А. А., Капанова А. У., Жунисхан С., Мерғалиев Н. Т. Жылу электр станциялары қазандығында Екібастұз көмірін қалдықсыз жағу перспективалары	309
Жаркенова А. Б. Влияние энергетической эффективности на деятельность предприятия	316
Кошумбаев М. Б., Ниязов А. Повышение безопасности работы гидротехнических сооружений с использованием катастрофических водосбросов	322
Кошумбаев М. Б., Курманғалиев С. Д. Прямоточная гидротурбина для малых рек	329
Қабыкеш Қ. Б. Применение современных технологических методов подготовки воды на примере ТЭС - 2 г. Нур-Султан	335
Мустафина Р. М., Сарсикеев Е. Ж., Оразова Г. О. Қазақстан өңірлерінің электр энергетикалық қауіпсіздігінің салыстырмалы индикативті талдау	342
Кошумбаев М. Б., Султан Нурбану Применение вихревого эффекта в ветровых устройствах	346
Садыкова С. Б. Экспериментальные исследования горения газообразного топлива в микромодульной воздушной форсунке	351
Сарыбай А. М., Ашимова А. К. Өнеркәсіп салаларындағы энергетиканың қазіргі жағдайы	357
Сейтқазин С. Б., Исенов С. С., Шерьязов С. К., Кайдар А. Б. Қолайсыз жүктемелерді электрмен жабдықтауда, жел энергиясын қолдану	362
Шапкенов Б. К., Кислов А. П., Марковский В. П., Алимов Х. А., Юлдашев Б. Ю., Сабырбеков А. Е., Самакаев А. К., Амангельды А. Б. Вероятностные модели для расчета структурных составляющих показателей надежности системы электрообеспечения	367

Tyulyuganova L. B., Sheryazov S. K., Issenov S. S., Kaidar A. B., Kislov A. P., Shapkenov B. K., Markovsky V. P. Criteria for selecting urban rail transport by electromechanical characteristics	372
Sheryazov S. K., Issenov S. S., Kaidar A. B., Specifics of the choice of electric energy conversion and storage systems in wind power plants for agriculture	379
Шерьязов С. К., Исенов С. С., Кайдар А. Б. Предпосылки внедрения SMART GRID сетей с ветроэнергетическими установками в сельском хозяйстве	386
Шерьязов С. К., Исенов С. С., Кайдар А. Б. Универсальность и эффективность частотных электроприводов для систем полива	395

6.3 Заманауи физика-математикалық ғылымдардың жағдайы 6.3 Современное состояние физико-математических наук

Павлюк И. И., Айтбай С. Т. Так ретті ақырлы топтардың құрылымын талдау. 21-ші ретті симметриялық топ	403
Баймурат Ж., Павлюк И. И. Иррационалдық тендеулер мен теңсіздіктерді шешу әдістемесі	409
Белозерова М. Ю. Современные тренды в образовании и их применение на уроках физики	414
Игібаева Т. Ө. Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	421
Курманов А. А. Волновой вектор в анизотропных кристаллах	428
Маданиева А., Испулов Н. А., Жуспекова Н. Ж. К вопросу создания электронного учебного пособия по дисциплине «Контроллеры и имитаторы»	434
Жолымбаев О. М., Сакаева Д. Д. Жанартылған білім беру жағдайында «Математика» пәнін оқыту әдістемесі	438
Смагин Р., Испулов Н. А. К вопросу развития микропроцессорных систем и применения их в учебном процессе	445
Султангазина Д. С., Павлюк И. И. О гипотезе Пьера Ферма о простых числах	450

6.4 Заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологиялар

6.4 Современные информационно-коммуникационные технологии

Апаев К. Е.	
Современные информационно-коммуникационные технологии	455
Балгабаева Г. С., Мұратбек Б.	
Таргетинг – ақпараттық ғасырдың заманауи жолдауы	461
Бектурсын А. Ж., Оспанова Н. Н., Даутова А. З.	
Смешанное обучение как один из эффективных методов преподавания	465
Бондарева Д. О., Забелина А. А., Седельникова Ю. А.	
Влияние пандемии на развитие информационно-коммуникационных технологий	468
Дюсенгазина Н. Н., Садыкова А. О.	
Қашықтан оқыту – қазіргі заманның талабы	472
Исабекова Б. Б., Ерғазы Б. Б.	
Разработка автоматизированного рабочего места инженера по обслуживанию компьютерной техники	475
Женісбек Б. Д.	
Қазіргі таңдағы машиналық аударма жағдайы	483
Салғараева Г. И., Жұмабаева Ұ. Б.	
Болашақ информатика мұғалімдерін жасанды интеллект негіздері бойынша даярлаудың әдістемелік жүйесі	487
Карюкина А. Н.	
Критериальная система оценивания на уроках информатики, с использованием Google форм	490
Улихина Ю. В., Комарова В. В.	
Облачные вычисления в медиаконтенте	494
Кузайр М., Хасенова А.	
Цифрлық сауаттылық – келешек кепілі	500
Кульмаганбетова Р. А.	
Білім берудегі инновациялық сабақтастық (Мектепке дейінгіден жоғары оқу орнынан кейінгіге дейін)	503
Джарасова Г. С., Наманаева А. К.	
Жоғары сынып оқушыларының бейіндік бағыттарын айқындауға арналған ақпараттық ортаны геймификация көмегімен жобалау	515
Исабекова Б. Б., Темтан Қ. К.	
Интеграция системы электронного документооборота в информационную среду образовательного учреждения	519
Хайса А. Х.	
Білім беру үдерісінде AUTOCAD құралдарын 3D баспаға қолданудың әдістемелік мәселелері	522

Шайкенов Т. С., Абильдинова Г. М.

Разработка веб-сайта высшего учебного заведения, объединяющего web-юзабилити и web-эстетику528

**ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
60 ЖЫЛДЫҒЫНА АРНАЛҒАН
«XII ТОРАЙҒЫРОВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

ТОМ 5

Техникалық редактор З. Ж. Шокубаева

Корректор: А. Р. Омарова

Компьютерде беттеген: А. Елемесқызы

Басуға 17.11.2020 ж.

Әріп түрі Times.

Пішім $29,7 \times 42 \frac{1}{4}$. Офсеттік қағаз.

Шартты баспа табағы 31,19. Таралымы 500 дана.

Тапсырыс № 3678

«Toraighyrov University» баспасы

«Торайғыров университеті» КЕАҚ

140008, Павлодар қ., Ломов к., 64.